

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaújhely, Fő tér 9 szám

Telefon: 42. szám.

Ésiratokat nem adunk vissza.

Külföldben minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP

Előfizetési ára:

Régsz évre 12 korona, félévre 6 kor
negyedévre 3 korona.

Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petít betűknél nagyobb, avagy
diszkrétivel, vagy kerettel ellátott hir-
detések törmeléki szerint egy négyzet
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknek árkedvezmény.

16. június 9-ig
" 17-ig
" 28-ig
július 8-ig
y a letett biz-

A kisemberek milliói.

Fejlesztésül beszéltek az em-
berek az első hadikölcsön alkalmával arról, amikor a nép lelkét
ismerő emberek teljes határozott-
sággal azt állították, hogy tekin-
télyes összegre fog rugni a kis-
emberek hadikölcsön jegyzésének
száma. Tehát sem ezek az em-
berek, sem a kormány, mely az
ország ezen néprétegére is szá-
mitott, nem csalatkozott. Sőt mint
szövevényesünk legutóbbi hadi-
köcsönéből következtethetjük, a
hol is a kisemberek jegyzéseinek
átlaga emelkedett, nálunk is
minden bizonynyal ezen jegyzések
összege már kedvezőbb lesz.

Természetesen itt több dolog
játsszik közre. Elsősorban azon
népréteg legkevésbé ismerte az
állami kölcsönöket s emélfogva
eleinte leginkább bizalmatlan volt,
másképp pedig az elhatározás
nála sokkal hosszabb időt vesz
igénybe, mint másnál. Hozzá-
jutnak ehhez még a jelenlegi
pénzviszonyok, mert a háboru
szülte pénzösszeg a betolt kamat-
lábak csekély voltát vonták ma-
guk után, tehát most már szinte
veszteség számba megy, ha a kis-
ember fekvő pénzét nem hadi-
köcsönbe fekteti. Különben a
közvélemény is a hadikölcsön
tekintetében a kisemberek felé
fordult és nemcsak az Országos
Központi Hitelszövetkezet és az
annak kötelékébe tartozó szövet-
kezetek, melyek eddig leginkább
foglalkoztak a kisemberek dolgá-
val, buzgólkodtak a jegyzések
gyűjtésében, hanem nagyobb ban-
kok érdeklődése is a kisemberek
felé fordult.

Azon pénzügyi öntudat s azon
pénzügyi érzék, mely a hadiköl-
csönök által a kisemberek száz-
ezreinek lelkébe és tudásába
beleoltott, nem hiába való mun-
ka lett volna még akkor sem,
ha az eredmény nem lett volna
kézzelfogható; mert hiszen a
gazdasági fejlettség elsősorban
talán leginkább a népek pénzügyi
iskolázottságával érhető el. Azon-
ban a reális eredmény nemcsak
magát a pozitívumot hozta létre,
hanem megteremtette azt, hogy a
kisember, az ő kis, kevés pénz-
zével összefogva hatalmasat tu-
dott teremteni s ezáltal igen je-
lentékes pénzügyi faktorrá nő-
tt ki magát.

Tehát azon nagy munka, me-
lyet a hitelszövetkezetek és ké-
sőbb részben a vidéki bankok
és pénztársulatok ezen téren kifejt-
tek, maradandó emlék lesz s
a nagy gazdasági átalakulásnak
megállapításához és beállításához
szinte szükséges előfeltétel volt.

Otthonról fogatott készpénzek a hadikölcsön jegyzésnél.

Sándor János belügyminiszter rendelete

A negyedik hadikölcsön aláír-
sainak megkezdésével egyidejűleg Sán-
dor János belügyminiszter hosszabb
rendeletben fordult a törvényhatósá-
gokhoz. Vármegyénket is felhívta
a belügyminiszter, hogy a kibocsátásra
kerülő kölcsön sikerének előmozdítása
érdekében a megfelelő lépéseket meg-
tenni és a siker érdekében különösen
társadalmi téren való hathatós közre-
munkálkodásra a törvényhatósági és
a községi irányadó tényezőket a saját
részéről is felhívni és budítani szí-
vekedjék.

A rendelet ezután az új típusú
járadékkötvényekről ezeket mondja:
— Ismétlések elkerülése végett a
negyedik hadikölcsön kibocsátására
nézve tájékozás végett a következő-
ket közlöm:
— A közönségnek a hadikölcsön
iránt tanúsított érdeklődését növelni s
igy a jegyzések sikerét előmozdítani
reméli a pénzügyminiszter az új 6°/_o-
os szabad kölcsöntípus kibocsátásával,
amelynek az előző 6 százalékos já-
radékkölcsönök zárolt kötvényeivel
szemben az az előnye, hogy míg a
jegyzések alkalmával zárolt járadék-
köcsön kötvények elidegenítésük ese-
tén zárolt jellegüket elvesztik s így a
tulajdonos részére a zárolási időtar-
tam elteltével névértékben leendő
visszafizetését nem biztosítják, addig
a most kibocsátásra kerülő pénztár-
jegyekben kifejezett tökéletlen bár-
kinek, aki azokat tíz év múlva leendő
lejárattukkor bemutatja, minden levo-
nás nélkül ki fog fizettetni, ami a
most történi kibocsátás alkalmával
jegyző fél részére, a jegyzett pénz-
tárjegyeknek kedvező értékesítését
kétségtelenül elősegíti.

Azok a kedvező tapasztalatok,
melyeket a pénzügyminiszter az az
előző alkalmakkor s különösen a har-
madik hadikölcsön jegyzése alkalmá-
val a hadikölcsönök iránti érdeklő-
désnek a közönség mind szélesebb körü
rétegeiben való elterjedése tekintet-
ben szerzett, nemkülönben a kedvező
harcotéri helyzet és az a körülmény,
hogy a közönség kezei között termé-
nyeinknek, áruinknak kedvező érté-
kesítése folytán ismét jelentékeny
összegű készpénz van, azt engedik
remélni, hogy ha sikerül az akciót
jól szervezni, akkor az új hadikölcsön-
nél is szép eredményt fogunk elérni.

A főszűrt a negyedik hadiköl-
csönél is a közönség otthon tarto-
gatott készpénzének a jegyzésbe
való bevonására kell helyeznünk s
hiszem, hogy ez a jelen alkalommal
annál inkább sikerülni fog, mert a
közönség ama rétegei is, amelyek
előttr megakarított pénzeik elhelye-
zésénél állampapírok vásárlási módját
nem ismerték, ma már meggyőződ-
vén arról, hogy a korábbi hadikölcsönök
szelvényei a postahivatalnál, adóhi-
vatnál, hitelszövetkezetnél, avagy
banknál pontosan és könnyen bevált-
hatók, az értékpapírokkal szemben
fennállott, indokolatlan bizalmatlan-
ságukat jórészt elvesztették.

Éppen ezeknek az összegeknek a
hadikölcsön céljaira való megszerve-
zése tekintetéből igen fontos az-
ban, hogy a propagandának már a
harmadik hadikölcsön kibocsátása al-

kalmával jól bevált szervezettel ezut-
tal a lehetőség szerint még tökéle-
tesbítették s különösen sok függ a
törvényhatósági és a községi irány-
adó tényezők által a siker érdekében
kifejtett tevékenység mértékétől. E
tényezők feladata a közönséget a fel-
világosítás, meggyőzés és agitációs fey-
vereivel a helyes irányban befolyá-
solni, megértetni az egyesekkel, hogy
akkor, amikor otthon rejtgetett kész-
pénzeiket és a közel jövőben várható
megtakarításait a hadikölcsön jegy-
zésére fordítják, ezzel nemcsak a haza
iránt tartozó köteleességüknek tesznek
eleget, hanem ugyanakkor saját ér-
deükben is helyesen cselekszenek.

Ismerve a törvényhatósági és a
községi élet irányadó tényezőinek a
nagy nemzeti cél érdekében eddig
kifejtett nagymérvű és eredményes
munkásságát, a negyedik hadikölcsön
sikere elő e részben is a legnagyobb
bizalommal tekintenek.

A VILÁGHÁBORU.

A sajtóiroda hiteles távirati jelentése.

Sikeres harcok az olasz fronton.

Budapest, ápr. 25.

Az osztrák-magyar vezérkar jelenti:

Olasz és Délkeleti hadszíntér.

Változatlan,

Olasz hadszíntér.

A doberdói fensik délnyugati
szegélyén az olasz támadások visz-
szaverése folytán meglehetősen nyu-
galom állott be. San Marinótól
északnyugatra osztagaink benyo-
moltak az ellenség állásába, rob-
bantásokkal megsemmisítették a ne-
héz aknavetőket és ennek a tel-
jesítése után tervszerűen vissza-
tértek árkaikba.

A Zogora szakaszon élénk tü-
zérési harcok fordultak elő. A csucs
időnként nehéz mozsaraink tüze
alatt állott.

Höfer altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

Visszavert francia támadások

Berlin, ápr. 25.

A német nagy vezérkar jelenti:

Nyugati hadszíntér:

A tüzérési és repülő tevékeny-
ség mindkét részen igen élénk volt.
A Maastól nyugatra, éjjel Avo-
courtól északra keletre kézigranát-har-
cok voltak. A Mort-Hommetól keletre
fekvő árkaik ellen többszörös hullá-
mokban intezett támadás gyalogsági
tűzünkben meghiusult.

Repülőink bőségesen vetettek bom-
bákat sok ellenséges szállás és had-
táphelyre. Egy ellenséges repülőgépet
védőgyuink Tahurenél leltek és
összeromboltak. Egy másik pedig a
Maastól keletre a levegőben megfor-
dulva lezuhant.

Keleti hadszíntér:

Garbunovkától délkeletre újra
veszteségteljesen omlott össze egy
orosz támadás. Egy német repülőraj
a megfigyelés szerint, jó eredménnyel
támadta meg a molodecaoi vasuti és
raktártelepeket.

Balkáni hadszíntér:

Nincs ujság.

SZINHÁZ

** A színház husvétja. Nagy mun-
kát végzett az ünnepekben Fodor
Oszkár ambiciózus gárdája, amikor
két nap alatt egy bemutató-előadást
s három reprizt nyújtott a közönség-
nek, — valamennyit gondos, élvezet-
es előadásban. Premierként a *Mozi-
tündér* került színre, egy nem épen
elsősorú, de a társulat előadásában
igen mulattató operette, amelynek női
főszerepeiben Albert Böske, *Teracsá-
nyi Viki*, *Rózsahegy* Ilona ezuttal
is nagyon megnyerték a közönséget.
Krémer Jenő pompás humora most
is bőségesen gondoskodott az est vi-
damságáról s a szokott jó volt *Heltai*
Árpád is. Vasárnap délután a régi jó
Piros bugyelláris vonzott telt házat.
Ebben *Falussy* kitűnő játékát s gyö-
nyörű énekét élvezhettük s nagy si-
kere volt, ezuttal mint tüzről pattant
népszínműnekesnőnek, *Albert Bös-
kének*. Este a *Tatárjárás*, hétfőn dél-
után pedig a *János vitéz* került színre.
Mindkettőben Albert, *Teracsányi*,
Rózsahegy, *Krémer*, *Falussy* és *Heltai*
kitűnő alakításai biztosították a
sikert, de jók voltak a kisebb szerep-
lők is. Az ünnepi előadásokon elő-
nyösen mutatkozott be a társulat újon-
nan szerződött tagja, *Tóth Béla* is.

** Érdekes premierek. Ezt a he-
tet a premierek hetének nevezhetjük,
amihez még hozzá kell tenni, hogy
a bemutatásra kerülő új darabok mind
a legjava termésből valók. Ma, szer-
dán este a *Zsuzsi kisasszony* bemu-
tató előadása lesz s erről talán feles-
leges is többet mondanunk, hiszen ezt
a bájos Kálmán operettet, mely a
Vigszínház tavalyi szezonjának leg-
nagyobb sikere volt, hirtől mindenki
ismeri. Az itteni kitűnő szereposztás
s a társulat gondos előkészülete ga-
rantálja, hogy a pompás darabnak
nálunk is nagy sikere lesz. Csütörtök-
ön *Zsuzsi kisasszonyt* megismétlik.
Penteken a *Cyclament*, Gábor Andor
szenzációs színdarabját mutatja be a
drámai együttes és ez az est is a leg-
nagyobb érdeklődésre tarthat számot.
Végül szombaton a gyönyörű zenéjű
Tiszavirág premijere fog bizonyára
telt házat vonzani.

HIREK.

— Meghívó. A magyar szent ko-
rona országai Vörös Kereszt Egyle-
tének sátoraljaújhelyi fiókja 1916. évi
április hó 30-án d. e. fél 12 órakor
a vármegyeháza nagytermében évi
rendes közgyűlést tart, melyre a fiók-
egylet tagjait tisztelettel meghívom.
Sátoraljaújhely, 1916. ápr. 24.

Dokus Cynla.

elnök, főmegbízott-helyettes.

— Halálozás. Mint nagy részvét-
tel értesülünk, vármegyénk társadal-
mának ismét egy köztisztviselőjében álló,
jeles tagja dől ki élete delén az élek
sorából. Szemerei *Szemere* de genero
Huba Gáspár földbírtokos, Zemplén-
vármegye törvényhatósági bizottsági
tagja, a kisazari ref. egyház főgond-
noka, e hó 23-án délelőtt 9 órakor,
életének 48-ik évében, rövid szenvedés
után Kisazarban elhunyt. Halálát ki-
terjedt, előkelő rokonság gyászolja.
Temetése április hó 25-én délután
folyt le nagy részvét mellett.

valamint a pénz-
bevalóhelyek és
ember 31-ig költ-

— Gyűjtésünk a hadiárva alapjára. Vármegyénk főispánjának lelkes szózata a társadalom minden tagozatára és minden osztályára egyaránt nagy hatást gyakorolt s alig mulik el hét, hogy a legkülönbözőbb rétegekből ne érkezzenek hozzáink adományok a háboru vértanuhalt szenvedelt hőseink árvái javára. Legújabbán az ujhelyi *Központi Kávéház* személyzete gyűjtött össze a maga körében *Gelehr Miksa* főpincér utján 10 koronát, mely összeget alapunk javára szerkesztőségünknek átadták. Ezzel együtt az ujhelyi kezelésünk alatt álló hadiárva-alap, — az 1000 korona beszolgáltatása óta, — 176 koronára emelkedett.

— Városi közgyűlés. Ujhely város képviselőtestülete tegnap, kedden délután rendkívüli közgyűlést tartott, melynek egyetlen fontosabb tárgya a vámbérlet kiadása volt. A pénzügyi bizottság jelentése szerint csak egy ajánlat érkezett, amelynek összege alig 15,000 korona, tehát nagy visszaesést jelent. A közgyűlés elhatározta, hogy új árlejtést hirdet, azonban *Kincsesy Péter*, *Halász József* és mások indítványai folytán kimondta már most azt is, hogy a jelenlegihez hasonló képtelen ajánlatokkal a jövőben foglalkozni sem kíván, hanem már most utasítja a tanácsot, hogy erre az esetre tegyék meg az előkészületeket a vámszedés házi kezelésbe vételére.

— Biharvármegye feldult tüzhelyeinkért. Biharvármegye is lelkesen hozzájárult az oroszuladás alkalmával elpusztult kárpáti falvak felségélyéhez. A vármegyében megindított gyűjtés, amint az annak idején kimutatást nyert, március 24-ikéig 71,454 korona 73 fillért eredményezett. Apr. közepén *Fráter Barnabás* alispán a gyűjtés eredményéből további 25,622 korona 98 fillért utalt át a *Khuen Héderváry Károly* gróf elnöksége alatt álló Háboruban Feldult Tüzhelyeket Ujrafelépítő Országos Bizottság rendelkezésére. A vármegye közönsége és a községek ezenfelül is még körülbelül 30,000 koronát szavaztak meg, úgy, hogy mire a gyűjtés befejezést nyer, Biharvármegye adománya biztosan fel fog szaporodni legalább 125,000 koronára. Ismét színmagyar vármegye tehát az, amely határtalan és lelkes áldozatkészséggel hozzájárul ahhoz, hogy az oroszulda felvidék lakosai szebben, mint volt, visszakapják elpusztult hajlékaikat.

— Meghosszabbították a költözöködi határidőt. Ujhely város tanácsa a költözöködi határidőt az idei májusban 2.-ától 6.-áig állapította meg, oly módon, hogy a lakó mindennap legalább egy szobát köteles kiüríteni.

— Felfüggesztették a bankok vasárnapi munkaszünetét. A kereskedelmi miniszter a hadikölesön-jegyzés előmozdítása érdekében megengedte — egy Kassa városához érkező táviratban — hogy a bankok és a pénzintézetek április hó 29 és június hó 5-ike között eső vasárnapokon pénztárait nyitva tarthassák és hivatalaikban akadálytalanul dolgozhatnak.

— A tizenhét évesek fölmentése. A Bud. Tud.-ot illetékes helyen fölhatalmazták a következők közlésére; Azok az okok, amelyek az idősebb családok emberek fölmentésénél irányadók voltak, természetesen csak igen kis mértékben állhatnak fenn az 1898-ban született, a népfelkelő bemutató szemlén fegyveres szolgáltra alkalmasnak talált népfelkelés kötelezettek nézve, miért is a fölmentésükre vonatkozó esetleges kérvényt csak rendkívüli esetekben veszik tekintetbe. A fölmentés iránt való kérvényt általában azt a napot követően, melyen az illető a szemlén volt, legkésőbb 8 nappal kell az illetékes elsőfoku véleményező hatóságnál benyújtani, mert az e határidő után be-

nyújtott kérelmet kivétel nélkül visszautasítják.

— A gabonamonopólium életbe léptetése. Illetékes körökben úgy tudják, hogy már a legközelebbi napokban megjelenik a kormánynak az a rendelete, amely az ország gabona-termését lefoglalja, vagyis bizonyos korlátok közt életbe lépteti a gabonamonopóliumot. Az eddigi hírek szerint a termelők minden készletüket a H. T.-nek lesznek kénytelenek rendelkezésére bocsátani és a kormány senkinek sem fog bevásárló engedélyt adni, csak a haditerménynek. Azt hiszik, hogy az őrlés rendje egyelőre nem fog változni, a kormánynak módjában áll megfelelően intézkedni. Most különben a malmok igen redukált üzemmel dolgoznak és az üzem fokozására csak akkor van kilátás, ha megkezdik a kormány által rekvirált árpamennyiségek őrését, ami a legközelebbi napokra várható.

— A háboru és az orvosok. Egy mostanában közreadott statisztika szerint Ausztria-Magyarországnak katonai szolgálatot teljesítő orvosai közül 1915. november 1-ig elesett 96, fertőző betegségben elhalt 207, megsebesült 373, hadifogoly lett 215 orvos Németország orvosai közül 1916. januárig elesett 258, fertőző betegségben elhalt 141, megsebesült 591, hadifogságba jutott 308 orvos.

Könyvet a harctérre!

Az Országos Hadségélyző Bizottság és a Magyar Szent Korona Országainak Vörös Kereszt Egyesülete könyveket, füzeteket, képes újságokat kér a harctéren levő katonák részére.

A küldemények a Vörös Kereszt Szereteadomány-osztályhoz (Budapest V., Lipót-körut 1.) címzendők.

A kir. posta bérmentesen szállítja a csomagot, ha ráírjuk: „Szereteadomány a harctéren levő katonák számára.”

Főszerkesztő és laptulajdonos: **Ehler Gyula**
Felkészítő szerkesztő: **Teleky Sándor**

HIRDETÉSEK.

A Varannói Takarékpénztár

mint Részvénytársulat

ezuton értesíti betéteseit, hogy a 4%-ot meghaladó betéteknél a kamatlábat f. évi május 1-től kezdődőleg $\frac{1}{2}\%$ -al leszallítja.

— **az igazgatóság.**

Alkoholmentes italok minden izben és aromában.

Egyedüli árusítója:

a Pannonia kávéházban.

Kiadó lakás.

A Főuteza 20. szám alatt egy emeleti utcza lakás azonnal kiadó. — Bővebb felvilágosítást nyújt özv. **Zsarnay Lajosné** Csabai-kapu 14. szám Miskolcon.

A bodrogközi Tiszaszabályozó társulat elnökétől.

368. szám,
1916.

MEGHIVÓ.

A bodrogközi Tiszaszabályozó társulat t. tagjait folyó évi május hónap 5-én délután 2 $\frac{1}{2}$ órára Sátoraljaujhelyre, a vármegyei székház üléstermébe

rendkívüli közgyűlésre

hivom össze.

TÁRGYSOROZAT:

1. Elnöki megnyitó.
2. Igazgató-főmérnök jelentése az árvizekről és belvizekről.
3. Választmány javaslata a vajdácska—füzeséri csatornának a törökéri belvizrendszerhez való csatolására vonatkozólag.
4. A belvizvezető művek tökéletesbbitésére szolgáló berendezések létesítésének elvi elhatározása, a tervezés elrendelése s költségének megszavazása.
5. Választmányi javaslat a társulati személyzet drágasági pótléka iránti kérelmére.
6. Esetleges indítványok.

Perbenyik, 1916. április hó 20.

Hazafias üdvözlettel:

Gróf Mailáth József,
társulati elnök.

Sátoraljaujhelyi Villamvilágítási és Erőátviteli Részvénytárs.

Meghivó.

A Sátoraljaujhelyi Villamvilágítási és Erőátviteli Részvénytársaság

folyó évi április hó 30-án délelőtt 11 órakor

a „Sátoraljaujhelyi Takarékpénztár“ tanácsstermében tartja

XX-ik évi

rendes közgyűlését,

melyre a t. részvényeseket tisztelettel meghívja Sátoraljaujhely, 1916. április hó 19-én.

— **az igazgatóság.**

Tárgysorozat:

1. Az 1915. évi zárszámadás és mérleg előterjesztése.
2. Az igazgatóság jelentése az elmúlt üzletéről.
3. A felügyelő-bizottság jelentése.

A felügyelő-bizottság által megvizsgált zárszámadás és mérleg a mai naptól fogva a villamtelep irodájában bárki által megtekinthető.

Közgyűlésen szavazatra az jogosult, ki a közgyűlést megelőzőleg részvényét a társaság pénztáránál letétmentezte és arról külön elismervénnyel bír.